

JAKUB WRÓBEL

KIERUNEK

DESTINATION FRANCE

FRANCJA

Paryż	6	Bajonna	72	Glanum	98
Fontainebleau	28	Nantes	73	Gordes	99
Wersal	29	Limoges	75	Arles	100
Compiègne	30	La Rochelle	77	Roussillon	102
Pierrefonds	35	Lyon	78	Orange	103
Reims	38	Corrèze	81	Pont du Garde	104
Chateau Vaux-la-Vicomte	39	Lascaux	82	Nîmes	105
Lille	40	Grenoble	83	Monako	106
Rouen	42	Mont Blanc	84	Nicea	107
Calais	46	Sarlat	85	Cannes	109
Mont-Saint-Michel	47	Aulnay	86	Saint-Tropez	110
Sainte-Mère-Église	49	Bordeaux	87	Tulon	111
Caen	50	Tuluza	88	Ajaccio	112
Saint-Malo	52	Lourdes	89		
Verdun	53	Carcassone	90		
Nancy	58	Marsylia	92		
Strasburg	60	Awinion	96		
Haut-Koenigsburg	63				
Colmar	64				
Neuf-Brisach	65				
Metz	66				
Dijon	67				
Chambord	68				
Chenonceau	69				
Saumur	70				
Poitiers	71				

■ ■ Flaga Francji
Flag of France

Mapa Francji z zaznaczonymi
miastami i miejscami opisanymi
w albumie

Map of France with marked cities
and places described in the album

W czasach starożytnych tereny obecnej Francji zamieszkiwały ludy celtyckie, a kraina, którą władali była nazywana Galią. W I wieku przed naszą erą Galia została podbita przez armię rzymską pod wodzą Juliusza Cezara i przez kilka następnych wieków była częścią imperium rzymskiego. Doszło do romanizacji a później i chrystianizacji tych terenów. Po upadku Rzymu w V wieku ziemiami tymi zawładnęli Frankowie, lud germański, od którego pochodzi nazwa "Francja". W 843 roku, po podziale imperium Karola Wielkiego, powstało zachodnie królestwo Franków, zalążek dzisiejszej Francji. W epoce średniowiecza kraj ten był sceną licznych konfliktów, w tym wojny stuletniej z Anglią (1337-1453). Po wypędzeniu Anglików doszło do centralizacji władzy. W 1477 roku Księstwo Burgundii zostało przyłączone do Francji, po śmierci ostatniego księcia Karola Zuchwałego w bitwie pod Nancy. W XVI wieku kraj był targany wojnami religijnymi między katolikami a protestantami. Apogeum tych wojen była Noc św. Bartłomieja, kiedy doszło do masakry hugenotów (francuskich protestantów) dokonanej przez katolików w Paryżu w nocy 23 na 24 sierpnia 1572 roku. Edykt nantejski w 1598 roku był końcem tych krwawych konfliktów. W XVII wieku Francja stała się wiodącym krajem w Europie pod rządami absolutystycznymi Ludwika XIV. Jednak rosnące koszty monarchii, które spowodowało również zaangażowanie Francji w konflikty zamorskie, w tym przegrana wojna o kolonie z Wielką Brytanią w Ameryce oraz wojna o niepodległość USA w XVIII wieku spowodowało niezadowolenie społeczeństwa i w konsekwencji wybuch Rewolucji Francuskiej w 1789 roku, która obaliła monarchię i przyniosła idee wolności, równości i braterstwa. Rewolucja utorowała do władzy Napoleona Bonaparte. Za jego rządów Francja uzyskała mocarstwową rolę w Europie. Klęski pod Trafalagem w 1805 roku oraz pod Waterloo z Wielką Brytanią w 1815 roku spowodowały utratę statusu mocarstwa i skłonienie się ku podboju Afryki, gdzie również trwała rywalizacja z W. Brytanią. Po upadku Napoleona Francja przechodziła przez kolejne burzliwe etapy od powrotu monarchii, aż po ustanowienie III Republiki w wyniku przegranej z Prusami w 1870 roku, kiedy to za panowania bratanka Napoleona - Napoleona III, Francja starała się o ponowną dominację w Europie. Kraj ten w XX wieku brał czynny udział w obu światowych wojnach. Po II wojnie światowej Francja odegrała znaczącą rolę w tworzeniu Unii Europejskiej. Obecnie jest republiką demokratyczną, członkiem takich światowych organizacji jak ONZ, NATO oraz UE. Jest mocarstwem posiadającym broń atomową, silną gospodarkę, dziedzictwo kulturowe. Kraj ten wywiera stały wpływ na światową politykę i sztukę. Walutą kraju jest euro a prezydentem jest Emmanuel Macron, który piastuje tę funkcję od 2017 roku. Premierem jest od 2024 roku Francois Bayrou.

In ancient times, the lands of present-day France were inhabited by Celtic peoples, and the land they ruled was called Gaul. In the 1st century BC, Gaul was conquered by the Roman army under Julius Ceasar and for the next several centuries was part of the Roman Empire. Romanization and later Christianization occurred in these areas. After the fall of Rome in 5th century, these lands were taken over by the Franks, a Germanic people from whom the name "France" derives. In 843, following the division of Charlemange's empire, the Western Frankish Kingdom was established, the nucleus of present-day France. During the Middle Ages, the country was the scene of numerous conflicts, including the Hundred Years' War with England (1337-1453). After the expulsion of the English, power was centralized. In 1477, the Duchy of Burgundy was annexed to France following the death of last duke, Charles the Bold, at the Battle of Nancy. In the 16th century, the country was torn by religious wars between Catholics and Protestants. The apogee of these wars was St. Bartholomew's day when Catholics massacred Huguenots (French Protestants) in Paris on the night of August 23-24, 1572. The Edict of Nantes in 1598 marked the end of these bloody conflicts. In the 17th century, France became a leading country in Europe under the absolutist rule of Louis XIV. However, the rising costs of monarchy, which also resulted in France's involvement in overseas conflicts, including the lost Colonial War with Great Britain in the America and the American War of Independence in 18th century, led to public dissatisfaction and the consequent outbreak of the French Revolution in 1789, which overthrew the monarchy and brought about the ideas of liberty, equality and fraternity. The Revolution paved the way for Napoleon Bonaparte to come to power. During his reign, France gained the great power role in Europe. Defeat at Trafalgar in 1805 and at Waterloo by Great Britain in 1815 resulted in the loss of great power status and a shift towards the conquest of Africa, where rivalry with Great Britain also continued. After Napoleon's fall, France went through a series of turbulent periods, from the return of the monarchy to the establishment of the Third Republic following its defeat by Prussia in 1870. During the reign of Napoleon's nephew, Napoleon III, France sought to regain dominance in Europe. In the 20th century, the country actively participated in both world wars. After WWII, France played a significant role in the creation of the European global organization as the UN, NATO and EU. It is a power possessing nuclear weapons, a strong economy, and a cultural heritage. The country exerts a constant influence on global politics and art. The country's currency is the euro, and its president is Emmanuel Macron, who has held this position since 2017. F. Bayrou has been prime minister since 2024.

Paryż

Paris

W miejscu obecnego miasta w czasach antycznych powstało rzymskie miasto *Lutetia*. W czasach średniowiecza było jednym z największych miast w Europie. W XVIII wieku ognisko rewolucji francuskiej. W XIX wieku stolica światowej sztuki i mody. Mimo ciągłych zmian wciąż nią pozostaje do dziś

In ancient times, on the site of the present city, the Roman city of *Lutetia* was founded. In the Middle Ages, one of the largest cities in Europe. In the 18th century, the focus of the French Revolution. In 19th century, the capital world art and fashion

Figura św. Piotra
St. Peter's figure

Despite the constant changes, it still remains so to this day

6 Katedra Notre-Dame powstawała przez 170 lat i została ukończona w 1330 roku i jest symbolem Paryża. Obok Bazyliki Świętego Piotra w Watykanie jest najbardziej znanym katolickim kościołem na świecie. Każdego roku odwiedzana przez miliony turystów, 15 kwietnia 2019 roku uległa zniszczeniu przez pożar. Na szczęście ucierpiała tylko fragmentarycznie. (Powyżej) Fronton katedry składający się z dwóch wież, rozety, portalu Jezusa Chrystusa, otoczonego figurami świętych i królów Judy i Izraela (poniżej). W wieży południowej (tej po prawej) znajduje się słynny dzwon Emmanuel

Notre-Dame Cathedral took 170 years to build and was completed in 1330 and is a symbol of Paris. Next to St.

Peter's Basilica in the Vatican it is the most famous Catholic church in the world.

Visited by millions of tourists every year. On April 15, 2019, it was destroyed by fire. Fortunately, it suffered only partial damage.

(Above) The pediment of the cathedral consisting of two towers, a rose window, the portal of the Jesus Christ, surrounded by figures of saints and kings of Judah and Israel (below). In the south tower (the one on the right) there is the famous bell Emmanuel

Compiègne

Compiègne to miasto o bogatej historii, już od czasów wczesnego średniowiecza działały się tu istotne wydarzenia w historii Francji. To tutaj w 888 roku, hrabia Paryża Odo był koronowany na króla Franków. 23 maja 1430 roku podczas wojny stuletniej dostała się tu do angielskiej niewoli Joanna D'Arc (jej pomniki powyżej i po prawej). Została tu też zesłana Maria Medycejska za próbę spiskowania przeciwko kardynałowi Richelieu. (Poniżej) Rzeźba przedstawiająca króla Francji Ludwika XII na koniu na fasadzie Hotel de Ville

30

Compiègne is a city steeped in history, and significant events in French history have taken place here since the early Middle Ages. It was here in 888 that Count Odo of Paris was crowned King of the Franks. On May 23, 1430, during the Hundred Years' War, Joan of Arc was captured by the English (her statues are above and right). Marie de' Medici was also exiled here for attempting to plot against Cardinal Richelieu. (Right) A sculpture depicting King Louis XII of France on horseback on the facade of Hotel de Ville

Lille

Najbardziej znaną postacią urodzoną w Lille jest bez wątpienia Charles de Gaulle (1890-1970), francuski polityk, mąż stanu i teoretyk wojskowości

The most famous figure born in Lille is undoubtedly Charles de Gaulle (1890-1970), a French politician, statesman and military theorist

40 Lille to stolica regionu Le Nord i najważniejsze miasto północnej Francji. Kiedyś w granicach Flandrii, zdobyte przez Ludwika XIV w XVII wieku. Vauban później wybudował tu imponującą twierdzę. Obecnie Lille to prężny ośrodek przemysłowy z zabytkowym śródmieściem, nad którym góruje wieża kościoła św. Maurycego w stylu gotyckim (powyżej). Nowoczesne budynki w centrum kontrastują z wcześniejszymi budowlami

Lille is the capital of the le Nord region and the most important city in northern France. Once part of Flanders, it was conquered by Louis XIV in the 17th century. Vauban later built an impressive fortress here. Today, Lille is a thriving industrial center with a historic center with a historic downtown dominated by the Gothic tower of the Church of St. Maurice (above). Modern buildings in the center contrast with the earlier structures

Rouen

W starożytności był tu gród galijski, następnie było tu rzymskie miasto *Rotomagus*. W IX wieku miasto było wielokrotnie palone przez Normanów. W 1204 roku Rouen zostało włączone do domeny królewskiej. W czasie wojny stuletniej w latach 1419-1449 miasto było w rękach angielskich. W 1431 roku miało tu miejsce spalenie na stosie Joanny d'Arc

In ancient times, this was a Gallic stronghold, followed by the Roman city of *Rotomagus*. In the 9th century, the city was repeatedly burned by the Normans. In 1204, Rouen was incorporated into the royal domain. During the Hundred Years' War, from 1419 to 1449, the city was in English hands. In 1431, Joan of Arc was burned at the stake here

Verdun

Verdun in the Middle Ages was the site of a treaty that permanently divided Charlemagne's kingdom among the sons of Louis the Pious (Charlemagne's son): Lothair, Charles the Bald, and Louis the German. This division laid the foundation for future creation of France and Germany. (Below) The bridge over the Meuse and the Chaussee Gate, visible in the distance, one of two surviving city gates. (Bottom) A preserved bastion, part of the city's modern fortifications. (Below right) The Victory Monument, erected to commemorate the victory over Germany in World War I

Pomnik "Dzieci Verdun"

Monument to the Children of Verdun

Verdun w czasach średniowiecza było miejscem zawarcia traktatu, który trwale podzielił państwo Karola Wielkiego między synów Ludwika I Pobożnego (syna Karola Wielkiego): Lotara, Karola Łysego i Ludwika Niemieckiego. Podział ten położył podwaliny pod powstanie w przyszłości Francji i Niemiec. (Powyżej) Most nad Mozą oraz widoczna z dala brama Chaussee, która jest jedną z dwóch zachowanych średniowiecznych bram miejskich. (Poniżej) Zachowany bastion, wchodzący w skład nowożytnych fortyfikacji miasta. (Poniżej po prawej) Pomnik Zwycięstwa, postawiony na cześć wygranej nad Niemcami podczas I wojny światowej

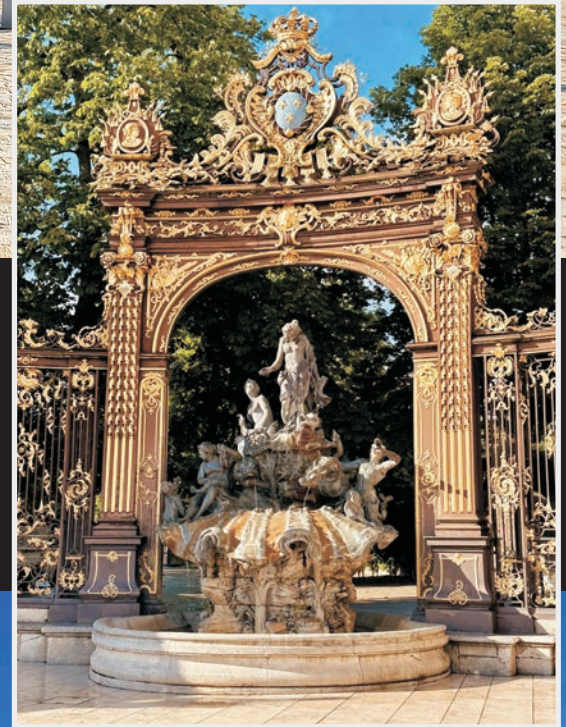
Nancy

Król Polski i książę Lotaryngii Stanisław Leszczyński. Za jego panowania powstało wiele reprezentacyjnych budowli

King of Poland and Duke of Lorraine Stanislaus Leszczynski. During his reign, many representative buildings were built

Nancy was founded in the 11th century by Gerard, Duke of Lorraine. A ducal palace was built here in the early 16th century. From 1737 to 1766, the last duke and Polish King, Stanislaus Leszczynski, was the ruler of Lorraine. After being exiled from the country, he settled here with his wife, Katarzyna Opalinska. From 1766, it was part of France

Nancy zostało założone w XI wieku przez księcia lotaryńskiego Gerarda. Na początku XVI wieku wzniesiono tutaj pałac książęcy. W latach 1737-1766 ostatnim księciem Lotaryngii był król Polski Stanisław Leszczyński, który po wygnaniu z kraju osiadł tu razem z żoną Katarzyną z Opalińskich. Od 1766 w granicach Francji. (Powyżej) Plac Stanisława wraz z odsłoniętym w 1831 roku pomnikiem króla. Za pomnikiem Muzeum Sztuk Pięknych, założone w 1793 roku. (Po prawej) Brama i fontanna na terenie założenia parkowo-pałacowego. (Poniżej) Łuk Triumfalny znajdujący się przy Placu de la Carrière

58

(Above) Place Stanislaus with the monument to the king, unveiled in 1831. Behind the monument is the Museum of Fine Arts, founded in 1793. (Right) The gate and fountain in the park and palace complex. (Below) The Arc de Triomphe located at Place de la Carrière

Strasbourg

Strasbourg

Pruski wyższy
oficer podczas
wojny francusko-
pruskiej

Prussian
senior
officer
during
the
Franco-
Prussian
War

In ancient times, A Celtic settlement was located here. The city was founded in 12 BC. In 500 AD, Strasbourg became part of the Frankish Empire and in 1262 it was granted the status of a Free Imperial City. In 1681, the city was incorporated into France by Louis XIV. After the Franco-Prussian War in 1870, Strasbourg was annexed to the newly established Second German Empire. After 1918, the city returned to France. During World War II, it was again taken over by Germany. In 1944, it was liberated by the 2nd Armored Division of General Philippe Leclerc. The historic center of the city was added to the UNESCO World Heritage List in 1988. It is located on a island surrounded by canals. (Above) The quay next to St. Martin Bridge in the Petit France district. (Right) Maison Kammerzell. (Below) Ponts Couverts is a complex of stone bridges with gun towers

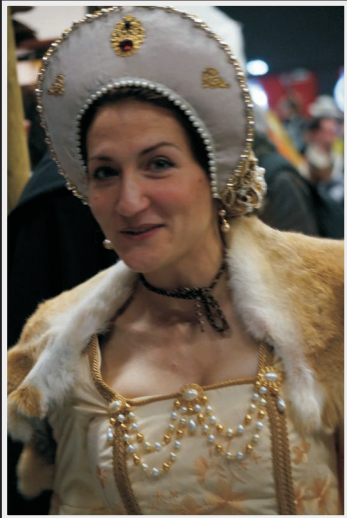
60

W czasach starożytnych znajdowała się tutaj osada celtycka. W 12 roku przed naszą erą zostało założone miasto. W 500 roku Strasbourg wszedł w skład państwa frankijskiego a w 1262 roku uzyskał status wolnego miasta Rzeszy. W 1681 roku miasto zostało włączone przez Ludwika XIV do Francji. Po wojnie francusko-pruskiej w 1870 roku Strasbourg został przyłączony do nowopowstałej II Rzeszy Niemieckiej. Po 1918 roku miasto wróciło na łono Francji. Podczas II wojny światowej znowu zostało przejęte przez Niemcy. W 1944 roku zostało wyzwolone przez 2. Dywizję Pancerną generała Philipa Leclerca. Zabytkowe centrum miasta zostało w 1988 roku wpisane na listę UNESCO. Znajduje się ono na wyspie otoczonej ze wszystkich stron kanałami. (Powyżej) Nabrzeże obok mostu św. Marcina w dzielnicy Petit France. (Po prawej powyżej) Maison Kammerzell. (Po prawej) Ponts Couverts to kompleks mostów kamiennych wraz z wieżami strzelniczymi

Chenonceau

Zamek Chenonceau, znajdujący się w departamencie Indre i Loara to budowla, która powstała w 1512 roku w stylu renesansowym w miejscu średniowiecznego zamku na polecenie Katarzyny Briconnet (poniżej). Później każda z kobiet panujących na zamku dodawała jakiś element. Były to Diana de Poitiers, Katarzyna Medycejska, Ludwika de Lorraine. Madame Dupin ocaliła zamek przed zniszczeniem podczas rewolucji francuskiej. Madame Pelouze przeprowadziła kompletną restaurację zamku w 1863 roku. Część mieszkalna zamku znajduje się w pawilonie z wieżyczkami a Wielka Galeria mieści się na moście (po prawej). (Na dole) Ogrody Katarzyny Medycejskiej

Castle Chenonceau, located in the Indre-et-Loire department, is a Renaissance-style structure built in 1512 on the site of a medieval castle at the behest of Catherine Briconnet (left). Later, each of the women who reigned at the castle added some touches. These included Diane de Poitiers, Catherine de Medici, and Louise de Lorraine, madame Dupin saved the castle from destruction during the French Revolution. Madame Pelouze completely restored the castle in 1863. The residential part of the castle is located in a pavillon with turrets, and the Grand Gallery is located on the bridge (above). (Below) Catherine de Medici Gardens

Nantes

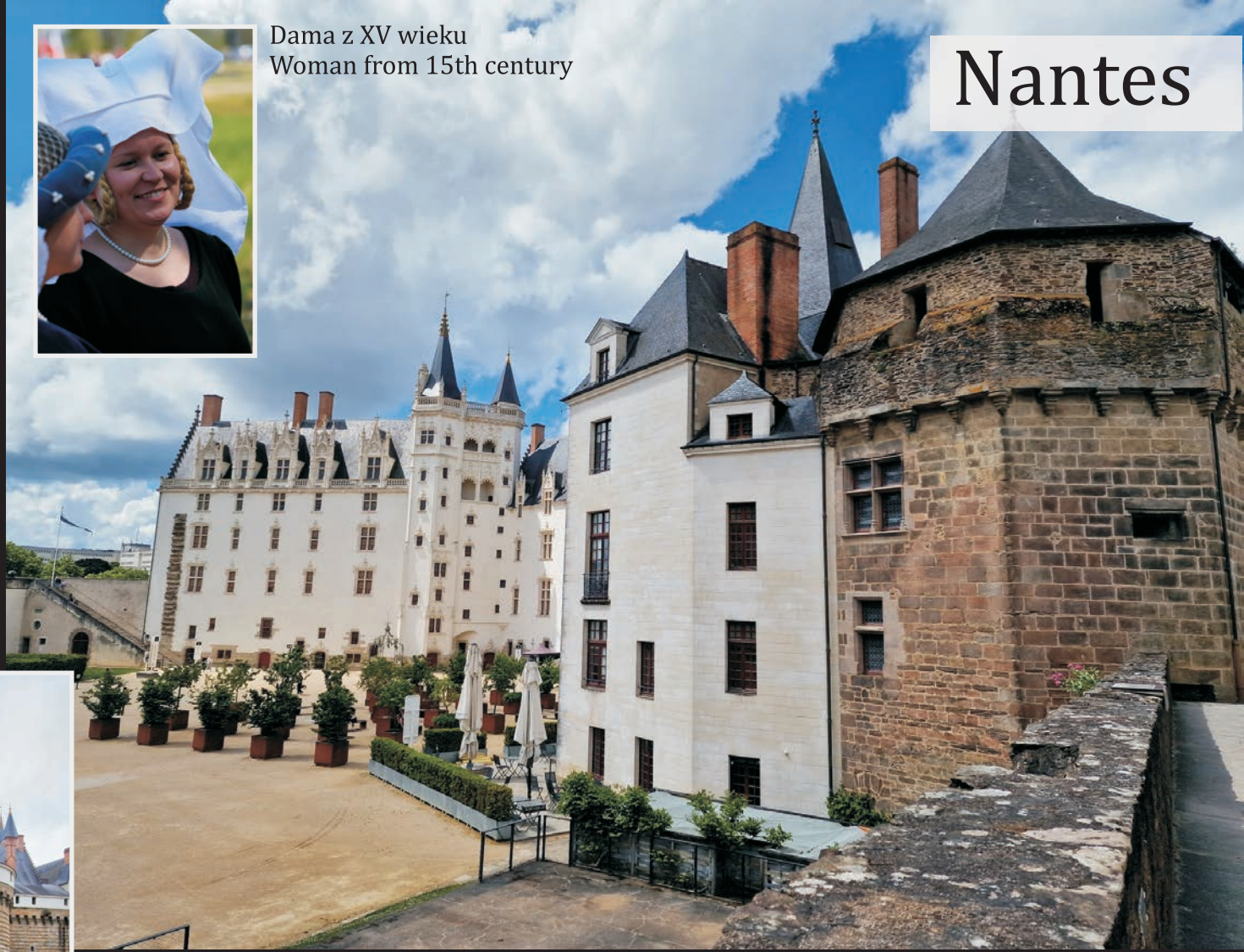
In ancient times, the city was inhabited by Celts. In 843, it was burned by Vikings. From the 16th century, the city began to develop thanks to its seaport. In 1598, Henry IV of Bourbon signed an edict here introducing freedom of religion and equal rights for Protestants and Catholics.

(Right) The castle of the Dukes of Brittany from the 15th to 18th centuries. (Below) The fortifications of the ducal castle with the entrance gate.

(Bottom) The Gothic Cathedral of St. Peter and St. Paul

Dama z XV wieku
Woman from 15th century

W starożytności miasto było zamieszkane przez Celtów. W 843 roku zostało spalone przez wikingów. Od XVI wieku miasto zaczyna się rozwijać dzięki portowi morskiemu. W 1598 roku Henryk IV Burbon podpisał tu edykt wprowadzający wolność wyznania i równouprawnienie protestantów wobec katolików. (Powyżej) Zamek książąt Bretanii z XV-XVIII wieku. (Po lewej) Obwarowania zamku książęcego wraz z bramą wjazdową. (Poniżej) Gotycka katedra św. Piotra i Pawła

La Rochelle to ważny port nad Oceanem Atlantyckim już od XII wieku, kiedy to Wilhelm X Święty nadał miastu przywileje. La Rochelle znalazło się pod panowaniem angielskim wkrótce po tym kiedy córka Wilhelma - Eleonora Akwitańska wyszła za mąż za króla Anglii Henryka Plantageneta. Dzięki nadaniom Eleonory główną siedzibę mieli tu templariusze. Od połowy XVI wieku było siedzibą hugenotów. W 1627 roku doszło do 14-miesięcznego oblężenia miasta przez kardynała Richelieu, kiedy po poddaniu utraciło przywileje handlowe i uprawnienia edyktu nantejskiego. (Po prawej) Wieża Saint-Nicolas z XIV wieku, znajdująca się w porcie. (Poniżej) Brama miejska Grosse Horloge. (Poniżej po prawej) Port jachtowy

La Rochelle

Średniowieczna
dwórka

Medieval
courtier

La Rochelle has been an important port on the Atlantic Ocean since the 12th century, when William X granted the city privileges. La Rochelle came under English rule shortly after William's daughter, Eleanor of Aquitaine married King Henry Plantagenet of England. Thanks to Eleanor's grants, the Knights Templar had their headquarters here. From the mid-16th century, it was a Huguenot headquarters. In 1627, the city was besieged for 14 months by Cardinal Richelieu, who, after surrendering, lost its trading privileges and the rights of the Edict of Nantes. (Above) The 14-century Saint-Nicolas Tower, located in the harbor. (Below left) The Grosse Horloge city gate. (Below right) The yacht port

Nicea

Nice

Miasto założyli Grecy, a rozbudowali Rzymianie. Do II wojny światowej było to ulubione miejsce arystokratów i koronowanych głów. Nicea uznawana jest za stolicę Lazurowego Wybrzeża. (Powyżej) Widok na dzielnicę Camp Long, serce Nicei. (Po prawej) Hotel Negresco, powstały w 1912 roku. (Poniżej) Bassin du Commerce widoczny z Góry Zamkowej

107

The city was founded by the Greeks and expanded by the Romans. Until WWI, it was a favorite retreat for aristocrats and royals. Nice is considered the capital of the French Riviera. (Above) A view of the Camp Long district, the heart of Nice. (Above right) The Hotel Negresco, built in 1912. (Right) The Bassin du Commerce, visible from Castle Hill

Francja to kraj położony w Zachodniej Europie, znany z bogatej historii, silnej gospodarki i wyjątkowej kultury. Jego stolicą jest Paryż - jedno z najważniejszych centrów kulturalnych i turystycznych świata. Kultura francuska wywarła ogromny wpływ na Europę i świat, zwłaszcza w dziedzinach takich jak sztuka, filozofia, literatura, moda czy kuchnia. To kraj o zróżnicowanym krajobrazie - od Alp i Pirenejów po Lazurowe Wybrzeże i rozległe równiny w centrum kraju.

France is a country located in Western Europe, known for its rich history, strong economy, and unique culture. Its capital, Paris, is one of the world's most important cultural and tourist centers. French culture had a profound influence on Europe and the world, particularly in fields such as art, philosophy, literature, fashion, and cuisine. It is a country with a diverse landscape, from the Alps and Pyrenees to the French Riviera and the vast plains in the center of the country.

O autorze:
Jakub Wróbel
ur. 2 września 1979
w Warszawie,
absolwent
Państwowej
Szkoły Filmowej
Telewizyjnej
i Teatralnej w Łodzi.
Filmowiec, fotograf,
grafik, z zamiłowania
historyk

About author:
Jakub Wróbel
born in September 2,
1979 in Warsaw,
graduate
National Film School
in Lodz in Poland.
Filmmaker, photographer,
graphic designer,
historian by passion

ISBN 978 - 83 -975142 - 4 - 9

9 788397 514249